

Vergaderjaar 2017–2018

32 735

Mensenrechten in het buitenlands beleid

28 638

Mensenhandel

Nr. 196

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juni 2018

Graag informeer ik u, mede namens de Minister en de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, over een Nederlands initiatief om VN-sancties op te leggen aan mensenhandelaren- en smokkelaars die betrokken zijn bij ernstig geweld tegen migranten in Libië. Dit initiatief is onderdeel van de Nederlandse inzet in de VN-Veiligheidsraad ter bevordering van accountability, gerechtigheid en mensenrechten. Deze inzet past ook in de geïntegreerde migratieagenda, om de situatie in landen van transit voor migranten te verbeteren en te voorkomen dat irreguliere migranten in de Middellandse Zee sterven.

Vandaag heeft het VN-sanctiecomité voor Libië een Nederlands voorstel (ingediend op 1 mei jl.) goedgekeurd om zes personen op de sanctielijst te plaatsen. Deze personen leiden netwerken die migranten uitbuiten, mishandelen en verhandelen in Libië en in rubberbootjes de zee op sturen. Dit is de eerste keer dat de VN Veiligheidsraad sancties oplegt aan leiders van gewelddadige mensenhandel- en smokkelorganisaties.

Het VN-sanctiecomité voor Libië is ingesteld in 2011 en heeft destijds sancties (bevrozen tegoeden en reisverbod) opgelegd aan personen en entiteiten die nauwe banden hadden met het Khadafi-regime. Het sanctiecomité bestaat uit alle 15 leden van de VN-Veiligheidsraad. Nederland is dit jaar daarom ook lid van het comité.

Door deze zes personen op de Libië-sanctielijst te plaatsen draagt Nederland bij aan de aanpak van mensenhandel- en smokkel, de verbetering van de mensenrechtensituatie van migranten en vluchtelingen in Libië en de bevordering van de stabiliteit in het land. Met deze sancties kunnen wereldwijd de banktegoeden van de zes leiders van criminele netwerken worden bevroren en wordt het hen verboden om internationaal te reizen. Ook is het verboden om economische middelen beschikbaar te stellen aan deze zes gesanctioneerden. Informatie over de betreffende personen zal binnenkort door de VN gepubliceerd worden op de website van het sanctiecomité.

Dit soort sancties helpt bij het ondermijnen van het businessmodel van de betreffende mensenhandelaren- en smokkelaars en werkt als afschrikmiddel tegen soortgelijke criminelen. De instabiliteit in Libië is deels een gevolg van het ontwrichtende optreden van mensenhandel- en smokkelorganisaties. Deze sancties geven een helder signaal dat de criminele en mensonterende praktijken van mensenhandel en -smokkelnetwerken worden gezien en aangepakt. Deze netwerken opereren over de grenzen in relatieve straffeloosheid. Door deze netwerken te treffen met sancties kunnen Libië en andere landen meer grip krijgen op deze criminele activiteiten.

Zoals eerder gemeld aan uw Kamer is Nederland al geruime tijd bezig met het onderzoeken van mogelijkheden om op te treden tegen mensenhandelaren- en smokkelaars. Nederland streeft ernaar met alle instrumenten die het ter beschikking heeft bij te dragen aan de aanpak van straffeloosheid. Daarom hebben het Openbaar Ministerie, het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Ministerie van Buitenlandse Zaken de handen ineen geslagen om – als onderdeel van de inzet op accountability in de Veiligheidsraad – de leiders van dergelijke criminele netwerken aan te pakken. Hierbij is gebruik gemaakt van een combinatie van bronnen, waaronder rapporten van gezaghebbende ngo's, strafrechtelijke onderzoeken en rapporten van het VN Panel of Experts inzake Libië.

Nederland heeft hierbij nauw opgetrokken met een aantal partners, waaronder in het bijzonder Frankrijk en Duitsland. Na een intensief diplomatiek traject heeft Nederland, samen met deze partners, een groot aantal landen, inclusief Afrikaanse Veiligheidsraadleden en landen uit de regio, kunnen overtuigen van het belang van het opleggen van sancties tegen deze personen actief in Libië. De steun van de Libische autoriteiten en van de VN-gezant voor Libië, Ghassan Salamé, was tevens cruciaal voor het slagen van het initiatief.

De goedkeuring van de sancties door het VN-sanctiecomité Libië toont aan dat met gedegen onderzoek, standvastigheid en een serieuze wereldwijde diplomatieke inspanning concrete resultaten kunnen worden geboekt in de politiek complexe context van de Veiligheidsraad.

Deze sancties staan vanzelfsprekend niet op zichzelf. Ze vormen een belangrijk onderdeel van de veelomvattender inspanning door Nederland en de internationale gemeenschap om vrede en stabiliteit te bevorderen in dit door conflicten verscheurde land. De sancties vormen ook onderdeel van de bredere aanpak van mensenhandel- en smokkel, die dit kabinet conform het regeerakkoord (bijlage bij Kamerstuk 34 700, nr. 34) wil intensiveren.

Nederland zal zich ook de komende periode, via de VN-Veiligheidsraad en andere internationale kanalen, blijven inzetten voor de stabiliteit van Libië. De Libische autoriteiten en andere partners hebben reeds aangegeven te hopen dat het niet bij deze zes gesanctioneerden zal blijven. Nederland is voornemens om samen met partners te bezien wat hiertoe de mogelijkheden zijn.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok